

CYBERBEZPIECZEŃSTWO I E-EUROPA CELAMI ESTONII, KTÓRA PRZEJMUJE PRZEWODNICTWO W RADZIE UE

Od 1 lipca Estonia po raz pierwszy od przystąpienia do Unii Europejskiej będzie przewodniczyć Radzie UE. Innowacyjna gospodarka, bezpieczeństwo cyfrowe i zewnętrzne Europy, zrównoważony rozwój społeczny - to priorytety Estonii na jej półroczną prezydencję. To historyczne wydarzenie dla republiki bałtyckiej, która słynie z wdrażania usług cyfrowych dla swoich obywateli.

Przyjęte przez Estonię hasło prezydencji "Jedność przez równowagę" odnosi się do idei UE, i może stanowić receptę na ostatnie kryzysy, z którymi zmagają się kraje członkowskie.

Estończycy mają często ironiczną postawę wobec marek czy haseł. Te trzy słowa mówią jednak o najważniejszym zadaniu dla estońskiej prezydencji, jakim jest zachowanie jedności Europy oraz zapewnienie, że nikt nie będzie czuł się odrzucony czy wykluczony.

premier Estonii Juri Ratas w przemówieniu do estońskich parlamentarzystów.

Rząd w Tallinie oficjalnie zaakceptował program prezydencji w czwartek. Premier Ratas zwrócił szczególną uwagę na kwestie bezpieczeństwa w Europie, szczególnie w polityce migracyjnej i azylowej.

Pod wieloma względami bezpieczeństwo polega na nowoczesnych rozwiązaniach informatycznych, bazach danych oraz ściślejszej współpracy transgranicznej.

premier Estonii Juri Ratas

Odnosząc się do rozwoju cyfrowego społeczeństwa, Ratas zaznaczył, że fundamentem tego procesu jest swobodny przepływ danych.

UE znajduje się na wstępnym etapie w rozwoju gospodarki opartej na danych. Estońska prezydencja podkreśli, że rozwój cyfrowego społeczeństwa musi odbywać się we wszystkich aspektach życia.

premier Estonii Juri Ratas

Oficjalne wydarzenia związane z estońską prezydencją rozpoczęły się w czwartek, kiedy do Estonii przyjechał przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk oraz przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker. W Tallinie Tusk zwrócił uwagę na sukcesy Estonii związane z cyfryzacją.

To kraj niewielki, położony na uboczu i stosunkowo biedny, który zyskał dużo na członkostwie (w UE) i szybko się rozwinął. Jest ściśle zaangażowany w wiele projektów integracyjnych. To państwo sprzyjające UE, które pozwala wierzyć, że Unia jest w stanie wyjść z kryzysów ostatnich lat i się zreformować.

Kristi Raik, ekspert Fińskiego Instytutu Spraw Zagranicznych w Helsinkach

Prezydencja Estonii jest szczególnie istotna dla jej największego partnera gospodarczego, Finlandii. Według ostatnich danych estońskiego urzędu statystycznego (SE) Finlandia jest głównym odbiorcą estońskich produktów (16 proc. całego estońskiego eksportu). Od swojego północnego sąsiada Estonia też najwięcej importuje (13 proc.). Estonia i Finlandia, leżące po przeciwnym stronach Zatoki Fińskiej, od wielu lat utrzymują bardzo dobre stosunki i zacieśniają współpracę w wielu dziedzinach.

Czytaj też: [MC: Rada Europejska popiera ambitne podejście do kwestii cyfrowych](#)

Jak powiedziała PAP Kristi Raik, ekspert Fińskiego Instytutu Spraw Zagranicznych w Helsinkach (fin. Ulkopoliittinen instituutti, UI), specjalizująca się w problematyce estońskiej, wiele z priorytetów prezydencji Estonii ma znaczenie dla Finlandii. Podkreśliła również, że dzieje Estonii są pod wieloma względami symbolem sukcesu.

To kraj niewielki, położony na uboczu i stosunkowo biedny, który zyskał dużo na członkostwie (w UE) i szybko się rozwinął. Jest ściśle zaangażowany w wiele projektów integracyjnych. To państwo sprzyjające

UE, które pozwala wierzyć, że Unia jest w stanie wyjść z kryzysów ostatnich lat i się zreformować.

Kristi Raik, ekspert Fińskiego Instytutu Spraw Zagranicznych w Helsinkach

Ekspert zwróciła uwagę, że Estonia, nawet jako kraj przewodniczący w Radzie UE, ma niewielką władzę i nie ma znaczącej pozycji, która umożliwiłaby jej rozwiązanie większych problemów UE. Jest jednak w stanie pokazać niektóre swoje mocne strony, czyli "rynki cyfrowe i cyberbezpieczeństwo" - wskazała Raik.

Według opublikowanego w połowie czerwca rankingu agencji ONZ - Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) - Estonia zajmuje pierwsze miejsce w Europie pod względem cyberbezpieczeństwa (indeks GCI - Global Cybersecurity Index). W zestawieniu światowym Estonia jest piąta.

Zdaniem ITU Estonia znacząco uodporniła się na zagrożenia cybernetyczne po ataku hakerskim, jakiego doświadczyła w 2007 r., kiedy zablokowane zostały serwery większości instytucji państwowych, banków i mediów. Estonia wprowadziła struktury prawne i techniczne, które zapewniają jej utrzymanie minimalnego poziomu działania w sytuacji zagrożenia oraz odcięcia od internetu. W Tallinie mieści się także siedziba Centrum Doskonalenia Cyberobrony NATO (NATO CCD COE).

Estonia jest również liderem w elektronicznych usługach dla ludności. Papier został wyeliminowany w większości spraw w relacjach państwo-obywatel. W Estonii w internecie odbywają się wybory na szczeblu samorządowym i państwowym, obywatele mają elektroniczne dowody osobiste, odbierają elektroniczne recepty lekarskie i posługują się e-podpisami w kontaktach z urzędami. Wiele firm zagranicznych korzysta z wirtualnego estońskiego adresu. Cotygodniowe posiedzenia online estońskiego rządu trwają średnio od 30 do 90 minut, podczas gdy wcześniej tradycyjne spotkania, które generowały tysiące stron dokumentów, trwały około 4-5 godzin.

Estonia jest członkiem UE od 2004 r., a od 2011 r. należy do strefy euro. Po zakończeniu prezydentury w Radzie UE z końcem 2017 r. już na początku przyszłego roku rozpoczną się obchody z okazji 100-lecia ogłoszenia niepodległości. Oficjalnie Estonia stała się niepodległym krajem 24 lutego 1918 r. Wcześniej jej terytorium znajdowało się pod panowaniem niemieckim, duńskim, polskim, szwedzkim i rosyjskim. W latach 1945-1991 była ona jedną z republik ZSRR. Ponownie stała się niepodległym państwem 20 sierpnia 1991 r. Do dziś około 25 proc. mieszkańców kraju stanowią Rosjanie. Blisko 80 proc. mieszkańców popiera członkostwo w UE.

Estonia pierwotnie miała sprawować przewodnictwo w UE dopiero od 2018 r. Harmonogram rotacyjnej prezydentury został jednak przesunięty ze względu na rozpoczęty przez Wielką Brytanię proces wychodzenia z Unii. Po Estonii przewodnictwo w Radzie UE przejmie Bułgaria, a następnie Austria. Kraj prezydencki przewodniczy posiedzeniom tej instytucji na wszystkich szczeblach, pomagając zapewnić ciągłość prac UE. W pierwszej połowie 2017 r. prezydenturę sprawowała Malta.

